

endnu Vedtset for, at disse Forpagtninger siden Loven af 25de Juni 1870 have havt noget saa særdeles Tillokkende for Godseterne, at det kan antages, at de ogsaa fremdeles derigjennem vil søge at undrage sig Fæsteforholdet med dets Byrder. Det tror jeg i alt Fald ikke. Smidlertid har denne Sag jo en Historie, og, naar man har set den overordentlige Bægt, som man paa et andet Sted har lagt paa den her omhandlede Bestemmelse, og naar man har set, at Regjeringen har bøiet sig for denne Anstuelse, samt naar man har set, at Sagen efter en udførlig Drøftelse fra de forskjellige Standpunkter ved 2den Behandling her kom til at staa saaledes, at Forslaget om Forpagtningernes Ophævelse kun faldt med lige mange Stemmer for og imod, og naar Sagen saaledes hænger i et Døds, saa vil det maasse findes forklarligt at man kommer til at tvivle om sin Menings Rigtighed. Dette skulde imidlertid ikke bevirke, at jeg i dette Tilfælde frafaldt min Mening, hvis ikke ogsaa et andet Genhyn gjorde sig gjældende hos mig. Det er blevet udtalt af den høitærede Indenrigsminister, at han ventede ved Vedtagelsen af dette Lovforslag at kunne bringe Fæstespørgsmaalet til No. Udtrykket „No“ i Anledning af Lovgivningen paa dette Omraade kan nu ganske vist tages paa en noget forskjellig Maade. Men jeg ønsker saa fuldt som Noget, at man maatte komme til No paa dette Omraade, og jeg befinder mig i bestemt Modsetning til, hvad den sidste ærede Taler udtalte ved Sagens forrige Behandling, idet han da yttrede, at vi nepop ikke maatte komme til No, men at vi fremdeles skulde blive ved at have Uro i dette Forhold. Det forekommer dog ikke mig, at Historien har godgjort, at en stor Del, ja, jeg kan sige, at den største Del af den Uro, som er bleven foranlediget ved Lovgivningsvirksomheden paa dette Omraade siden 1849, har bragt os frugtbare eller heldige Resultater; jeg tror, at Erfaringen taler for det Modsatte. Men, naar Sagen staar saaledes, som anført — og jeg haaber, at de Herrer ville erkjende Rigtigheden af mit historiske Referat af Sagens Stilling — og naar jeg derhos, i Genhold til hvad jeg har erfaret siden Sagens forrige

Behandling i dette Thing, tør nære den Forventning, at Optagelsen af den foreslaaede Bestemmelse vil give Udsigt til, at dette Lovforslag endnu i denne Session kan blive til Lov, saa vil jeg, for at opnaa No — thi jeg har det Haab, at denne Lov dog vil medføre en vis No — bringe det Offer i Sagens og Fredens Interesse nu at stemme for Optagelsen af Bestemmelsen om Afklaffelsen af de lange Forpagtninger. Men, idet jeg gjør denne Indrømmelse, er det med den utrykkelige Reservation, at jeg, for det Tilfælde at der paa andet Sted skulde blive stillet videregaaende Fordringer, hvorved Sagens endelige Afslutning vilde forhindres, forbeholder mig Frihed til paa et senere Stadium atter at indtage det Standpunkt, som jeg har tilladt mig at antyde, og som jeg har hævdet forrige Gang.

Ertrup. Jeg var en af de 29, som ved denne Sags 2den Behandling ved deres Stemmegivning bevilgede, at den daværende § 7 udgik af Lovforslaget, og jeg agter ikke nu at forandre min Afstemning derhen, at jeg skulde søge at bringe en tilsvarende eller lignende Paragraf igjen ind i Lovforslaget. Jeg tror, at det er let nok fra forskjellige Sider at stemple Modstanden mod forskjellige Bestemmelser i det foreliggende Lovforslag som stærkere, end selve Sagens Realitet fordrer eller berettiger til; men jeg antager, at de ærede Medlemmer — jeg sigter ikke her til nogen Enkelt — fra hvem saadanne Udtalelser ere komne, vilde have en anden Mening derom, dersom de selv havde havt Leilighed til at søle, hvor stærkt Skoen trykker. Hvad der for Andre kan synes at være lidet og ubetydeligt, kan for den Paagjældende, hvem Bestemmelsen rammer, være noget særdeles Trykkende, og — jeg siger dog ikke dette for at udtale Noget, som noget Medlem her i Salen skulde kunne anse sig fornærmet ved — jeg tror ikke at felle, naar jeg mener, at en stor Del af de Spørgsmaal, som nu atter paa anden Dag diskuteres her, og som ved Sagens 2den Behandling vare Gjenstand for 4 Dages Forhandling, ikke desto mindre endnu i dette Dieblis ere temme-